

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΡΟΦΥΛΛΙΔΗ

Ανάμεσα στο επιθυμητό και το εφικτό

Η πολιτική, όπως άλλωστε η καθημέρα και ο καθένας μας, παλινδρομεί ανάμεσα στο επιθυμητό και το εφικτό.

Θέλουμε πάντοτε πολύ περισσότερα από όσα μπορούμε να καταφέρουμε. Γι' αυτό και στο παρελθόν τα προεκλογικά προγράμματα των κομμάτων στόχευαν περισσότερο να σαγηνεύουν τους εκλογείς, να θωπεύουν τις προσδοκίες τους και πολύ λιγότερο να τους πείθουν. Κατακτώντας κατόπιν την εξουσία και αδυνατώντας να υλοποιήσουν όσα υποσχέθηκαν, αποδίδουν οι πολιτικοί τη συνειδητή εξαπάτηση των εκλογέων στην κακή κατάσταση που δόθηκε παρέλαβαν.

Οι πολίτες όμως είναι πλέον υποψιασμένοι. Απαιτούν από τα κόμματα να εξηγήσουν πόσο θα κοστίσουν οι εξαγγελίες τους και από πού συγκεκριμένα θα εξευρεθούν οι απαραίτητοι πόροι. Δεν αρ-

κούνται πλέον σε φτηνές δημαγωγικές εξαγγελίες ότι θα περιοριστεί το σπάταλο κράτος. Όποιος εξαγγέλλει, π.χ. σημαντική αύξηση των συντάξεων, πρέπει να εξηγήσει πόσο θα επιβαρυνθεί ο κρατικός προϋπολογισμός, ποιοι θα ωφεληθούν και ποιοι τελικώς θα πληρώσουν.

Η πολιτική όμως, όπως συμπεκνώνεται στα προεκλογικά προγράμματα των κομμάτων, πρέπει να έχει ως αφετηρία την κατανόηση της κοινωνίας και των προσδοκιών της και στόχο τη δημιουργία οράματος, την κινητοποίηση δυνάμεων, που, αν και μπορούν να προσφέρουν, μένουν στο περιθώριο, την αποκατάσταση αδικιών του παρελθόντος, την καλλιέργεια αισθήματος συνοχής και συλλογικού συμφέροντος. Τίποτε από αυτά δεν είναι εύκολο. Σε έναν κόσμο ασταθή και επικίνδυνο, με την παγκοσμιοποίηση να απειλεί εισοδήματα και κεκτημένα, η πολιτική έχει τελικώς μικρά περιθώρια επιλογών.

Σχοινοβατεί ασταθώς ανάμεσα στην απαίτηση της διεθνούς οικονομίας για πιο ανταγωνιστικά προΐ-

όντα και τις προσδοκίες της κοινωνίας για υψηλότερα εισοδήματα και επίπεδο ζωής, για ασφάλεια, για καλύτερη παιδεία και υγεία.

Κολακεύοντας οι πολιτικοί την έμφυτη ανθρώπινη τάση προς το καινούργιο, υπόσχονται μεταρρυθμίσεις, αλλαγές και τομές. Τις περισσότερες φορές υπερβάλλουν και παραπλανούν. Οι μεταρρυθμίσεις, ιδίως των τελευταίων χρόνων, αφορούν τριτεύοντα και άνευ αντικρίσματος ζητήματα. Οι αλλαγές και οι τομές είναι συχνά ψευδεπίγραφες.

Τις όποιες αλλαγές στην οργάνωση του κράτους και της κοινωνίας τις διαχειρίζονται τελικώς άνθρωποι. Πόσοι όμως από το πολιτικό προσωπικό διαθέτουν τα ελάχιστα προσόντα για έναν πολιτικό: γνώση, εργατικότητα, διορατικότητα, ικανότητα διαχείρισης κρίσεων.

Οι πολίτες κουράστηκαν από μεγάλα λόγια. Αναμένουν μικρά έσοχα έργα, ποσοτικοποιημένες στοχεύσεις, αλλαγές που θα αγγίξουν τον καθένα, πολιτικούς διαχειριστές με ικανότητα και όραμα.